

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyň: **a) A. M., b) nezl. A. S.**, zast. zák. zástupkyní A. M., zastoupeny JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou, se sídlem Jablonského 604/7, 326 00 Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 16.10.2013, č.j. OAM-221/ZA-ZA06-ZA04-2012 a ze dne 18.10.2013, č.j. OAM- 328/ZA-K01-ZA04-2012, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

I. Žaloby se z a m í t a j í .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se včas podanými žalobami domáhaly přezkoumání výše uvedených rozhodnutí žalovaného, kterými jim nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“). Žalobkyně namítaly pochybení správního orgánu ve správním řízení, a to porušení ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu a dále porušení ustanovení § 12, § 14 a § 14a a 14b zákona o azylu, neboť žalobkyně jsou

přesvědčeny, že splňují podmínky pro jejich udělení. Navrhly, aby soud napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V doplnění žalob, učiněném prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně žalobkyně a) namítala, že žalovaný si pro své rozhodování neobstaral zásadní informace o skutečnostech, týkajících se jejího případu, čímž nesplnil svoji povinnost zjistit skutkový stav věcí tak, aby o něm nebyly pochybnosti. Uvedla, že její výpověď o událostech, ke kterým v její vlasti došlo, nebyla žalovaným zpochybňována a bylo na žalovaném pouze posoudit, zda lze tento případ subsumovat pod některé z ustanovení § 12 zákona o azylu. Je přesvědčena, že její případ naplňuje znaky hned několika zákonných důvodů pronásledování. Žalobkyně má v případě návratu do země původu obavu z pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů. Ač žalobkyně tzv. „bojovníky“ v zemi původu nepodporovala, z jejich podpory byla obviněna příslušníky FSB (Federální služby bezpečnosti). Následně byla unesena a zneužívána vojáky a byla opakovaně nucena podepsat přiznání spolupráce s protirežimními „bojovníky“. Přestože žalobkyně s teroristy nesympatizovala, ani jim vědomě nenapomáhala, toto jednání jí bylo přisuzováno. V tomto směru odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS), dopadající na obdobné případy, např. na rozsudek č.j. 8 Azs 37/2008 – 84, v němž NSS konstatoval: „...že již v minulosti vyslovil, že není rozhodující, zda žadatel o mezinárodní ochranu určitá politická práva prosazoval nebo určité politické názory zastával, ale zda mu tyto aktivity mohly být přisuzovány a zda v důsledku toho byl pronásledován nebo se odůvodněně pronásledování mohl obávat.“ Dle jejího názoru je tedy irelevantní, že ve skutečnosti žádnou politickou aktivitu nevyvíjela. Je na seznamu teroristů, vedeném FSB, tedy oficiální bezpečnostní službou Ruské federace. Za situace, kdy se obávala jedné z oficiálních státních složek moci, pro ni bylo nemyslitelné, aby šla násilí z její strany oznámit dalšímu státnímu orgánu – policii, která je navíc FSB přímo podřízena. K tomuto argumentu žalobkyně však žalovaný zcela absurdně uvedl, že obavy z nahlášení trestných činů jsou zcela běžným jevem, neboť jejich obětí může být nepříjemná konfrontace s pachatelem. Žalobkyně uvedla, že v jejím případě nešlo o běžné znásilnění, ale o držení v sexuálním otroctví představiteli oficiální státní moci na základě vykonstruovaného obvinění z podpory terorismu. Žalobkyně je dále přesvědčena, že jednání ze strany příslušníku FSB splňuje definiční znaky pronásledování kvůli pohlaví, popř. na základě příslušnosti k sociální skupině. Ačkoliv únosci prezentovaným důvodem únosu žalobkyně bylo nařčení z pomoci „bojovníkům“, určitou roli hrál i fakt, že byla již předem vojáky vytipována jako sexuální oběť. Ze strany vojáků tak byla pronásledována způsobem specifickým pro své pohlaví. Její svoboda pohybu byla omezena a v případě jejího útěku jí zcela jistě hrozilo další pronásledování ze strany bezpečnostní služby. Původcem pronásledování byli příslušníci bezpečnostních složek, proto nelze reálně očekávat pomoc státních orgánů. Žalobkyně navíc vyjádřila obavy z pronásledování ze strany jejího rodu. Je přesvědčena, že svobodné matky v muslimském světě lze považovat za specifickou sociální skupinu. Situaci, do které se v minulosti dostala a která vedla k početí jejího nemanželského dítěte, nelze změnit. Svobodné matky jsou přitom v muslimské společnosti nazírány negativně a

jsou zcela jistě vnímány odlišně od žen, které dítě počaly v manželství. Žalobkyni v její situaci navíc hrozí krevní msta příbuzných a je přesvědčena, že by se nemohla se svým problémem obrátit na policii, přičemž žalovaný tyto skutečnosti, např. vyhledáním relevantních zpráv ze země původu, nezjišťoval.

Dále se domnívá, že žalovaný nedostatečně zkoumal naplnění podmínek § 14 zákona o azylu. Odůvodnění neudělení humanitárního azylu je strohé, bez uvedení konkrétních úvah, které žalovaného k tomuto závěru vedly. Žalovaný např. nijak nereflektuje skutečnost, že žalobkyně byla obětí sexuálního vykořisťování, což zanechalo doživotní následky na její psychice. Nejasné je též tvrzení žalovaného, proč rodinná, ekonomická a sociální situace žalobkyně neodůvodňuje udělení humanitárního azylu. Naopak okolnosti jejího případu, tedy to, že je svobodnou matkou, bez finančních prostředků, vyrovnávající se s traumatem, který v zemi původu prožila, svědčí o opaku. Dle jejího názoru žalovaný pochybil i při hodnocení splnění podmínek ustanovení § 14a zákona o azylu. Má za to, že její případ se nedá srovnávat se situací běžného obyvatele Ruské federace. Je ingušské národnosti, což již samo o sobě svědčí o její odlišnosti od většiny obyvatelstva Ruské federace, neboť osoby pocházející z Kavkazu jsou v očích ostatních občanů Ruské federace nazírány jako osoby podřadné, potenciálně nebezpečné a v majoritní společnosti běžně čelí diskriminaci. Žalobkyně je navíc „ocejchována“ jako osoba napomáhající terorismu, a proto nemůže souhlasit se závěrem žalovaného, že by jí po návratu do vlasti nemohlo ze strany ruských státních orgánů nic adresného hrozit. Žalovaný si při svém rozhodování rovněž neobstaral jedinou informaci o problematice zločinů ze cti, páchaných dle muslimských tradic na Kavkaze. Návrat do místa původního bydliště pro ni není možný, neboť jak přiznává též žalovaný, bezpečnostní situace na území severního Kavkazu je dlouhodobě nestabilní. Navíc se obává msty svých příbuzných, nikdo by jí nevěřil, že dítě bylo počato ze znásilnění a dle muslimských tradic by ji příbuzní museli zabít. Rovněž se obává dalšího zájmu ze strany příslušníků FSB kvůli jejímu obvinění z podpory terorismu. Tento zájem státních orgánů, stejně jako pronásledování ze strany jejího rodu, nelze vyloučit ani po jejím přestěhování se na jiné místo v Ruské federaci.

Pokud jde o nezletilou žalobkyni b) její zákonná zástupkyně uvedla, že vzhledem k jejímu věku plně odvíjí její žalobní důvody od svých výše uvedených důvodů.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobám popřel jejich oprávněnost a v celém rozsahu odkázal na obsah správních spisů, na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobkyně a) a na odůvodnění vydaných rozhodnutí. Poukázal na to, že žalobkyně a) jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla její únos, obvinění ze spolupráce s bojovníky a její sexuální zneužívání neznámými ozbrojenci – členy bezpečnostních složek čečenského prezidenta Kadyrova. Zopakoval, že žalobkyně ve své vlasti nevyužila možnosti obrátit se na kohokoliv o pomoc. V průběhu správního řízení neuvedla a žádným způsobem nedoložila skutečnost, ze které by vyplývalo, že se stala terčem

adresného zájmu státních orgánů své vlasti či jiných skupin. Z uvedeného pak dle žalovaného jednoznačně vyplývá, že se jedná o pochybení jednotlivců, byť příslušníků bezpečnostních složek, kteří zneužili svého mocenského postavení vůči žalobkyni nelegálním způsobem. Žalobkyně se však neobrátila na žádnou instituci o pomoc. Odkázal v tomto směru na strany 3 a 4 odůvodnění napadeného rozhodnutí a judikaturu NSS, dle které ...*“skutečnost, že žalobkyně má obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob (rodinných příslušníků), není bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobkyně dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny“* (např. rozsudek NSS č.j. 3 Azs 22/2004 ze dne 10. 3. 2004 a č.j. 4 Azs 160/2004 ze dne 13. 9. 2004). Žalovaný dále uvedl, že povinnost zjistit skutečný stav věci dle § 3 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Správní orgán musí umožnit žadateli o mezinárodní ochranu sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předstírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována. Žalovaný na pozadí skutečností sdělených žalobkyní, které porovnal s informacemi o zemi původu, se zabýval možností návratu žalobkyně do vlasti a nezjistil, že by jí státní orgány vyšších instancí, popřípadě nezávislé orgány, či nevládní organizace odmítly pomoc, pokud by se na ně se svými potížemi obrátila. Žalovaný setrval na svém názoru, že neshledal žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu, tak jak vyplynulo z výpovědí a skutečností uváděných žalobkyní. Zopakoval, že žalobkyně dostatečně nevyužila proti násilí páchaném na její osobě, byť ze strany některých příslušníků bezpečnostních složek státu, žádné pomoci. Svoji situaci řešila pouze svým bezproblémovým vycestováním za pomoci jednoho z příslušníků bezpečnostní složky, který se na ní měl také dopouštět sexuálního zneužívání. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu.

K námitce neudělení humanitárního azylu žalovaný odkázal na konstantní judikaturu, dle které udělení azylu z humanitárního důvodu je v režimu absolutní volné úvahy příslušného správního orgánu. Nejde o „právo“, na němž by mohl být žadatel o udělení azylu zkrácen. Žalovaný k otázce humanitárního azylu dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 26. 8. 2004 č.j. 5 Azs 170/2004 a uvedl, že vzal do úvahy všechny skutečnosti sdělené žalobkyní, které sdělila v průběhu správního řízení a neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu.

K neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu uvedl, že se zabýval problémem, hrozí-li žalobkyni v případě návrtu do vlasti skutečné nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ze kterého vyplývá, jakými úvahami se řídil. V případě nezletilé žalobkyně b) vzhledem k jejímu nízkému věku a skutečnosti, že se narodila na území ČR, je její žádost o mezinárodní ochranu postavena na důvodech

uvedených její zákonnou zástupkyní - matkou, proto odkázal na odůvodnění obou rozhodnutí a vyjádření k žalobě ve věci její matky. Navrhl zamítnutí žalob.

V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně uvedla, že se závěry žalovaného nesouhlasí, zopakovala stěžejní žalobní argumenty a navrhla, aby soud žalobám vyhověl.

Soud přezkoumal napadená rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a projednal žaloby při jednání, při kterém s odkazem na ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. spojil věci vedené pod sp. zn. 32Az 14/2013 [věc žalobkyně a)] a pod sp. zn. 32Az 14/2013 [věc žalobkyně b)] ke společnému projednání s tím, že budou nadále vedeny pod sp. zn. 32Az 14/2013. V daném případě se jedná o věc matky a její nezletilé dcery, jejich samostatné žaloby směřují proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR ze dne 3.8.2012 a při pohovoru dne 16.8.2012 žalobkyně a) uvedla, že má ingušskou národnost, vyznává islám, není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany nebo organizace. Vlast opustila dne 25.7.2012. Uvedla, že asi osm let pracovala na tržišti a od začátku roku 2011 pracovala v Nazrani v obchodě s potravinami. Někdy v polovině prosince roku 2011 byla při odchodu z práce unesena třemi muži, kteří pracovali pro zvláštní služby (FSB) a odvezli ji do Čečenska. Vzali jí občanský průkaz. Únosci ji podezřívali z toho, že prodávala potraviny tzv. „bojovníkům“. Zadržovali ji asi dva týdny (do konce roku 2011) v nějakém vesnickém domě a požadovali po ní, aby podepsala přiznání ke spolupráci s bojovníky. Poté co odmítla, ji vyhrožovali zabitím. Po celou dobu zadržení ji uvedení tři muži znásilňovali. Dne 31.12.2011 ji jeden z vojáků jménem Iljas „vykoupil“ a odvezl do nějakého bytu, kde byli další dvě dívky a žena, která je hlídala. Do bytu za nimi chodili vojáci. Za žalobkyní chodil pouze Iljas, sexuální styk s ním byl vynucený, ale nechoval se k ní tak krutě jako předtím vojáci. Tento muž ji v dubnu 2012 odvezl do Moskvy, kde žila v jeho bytě. Byla tam ještě žena jménem Olga. Mohla vycházet ven, ale neměla doklady, tak nevycházela. Ani ji nenapadlo, že by se v Moskvě někam obrátila o pomoc. Během pobytu v Moskvě otěhotněla. Iljas věděl o svém otcovství a zajistil její vycestování z vlasti. Cestovala společně s Olgou, která ji v ČR předala nějakým Čečencům a ti ji odvezli do azylového tábora. O mezinárodní ochranu požádala proto, že se do vlasti nemůže vrátit, kdyby ji našli, nikdo by jí nepomohl. Současně uvedla, že kdyby mohla zůstat v moskevském bytě, Iljas by ji tam nechal, neměla se tam špatně. Obává se msty ze strany příbuzných, urážky ze cti, neboť má nemanželské dítě.

Dne 30.10.2012 podala žalobkyně a) žádost o udělení mezinárodní ochrany jménem své nezl. dcery – žalobkyně b), v níž uvedla, že dcera se narodila na území

ČR a obává se, že v případě návratu do vlasti by jí hrozilo nebezpečí, které hrozí jí samé. Ona sama bude zabita a neví, co by se mohlo stát její dceři, je malá, nemůže žít sama.

Žalovaný uzavřel, že v případě žalobkyně a) bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava o její bezpečí v souvislosti s obviněním ze spolupráce s tzv. bojovníky, obava z jednání kadyrovců, kteří ji unesli a znásilnili a obava z reakce svých příbuzných na to, že se stala svobodnou matkou. V případě žalobkyně b) jsou to obavy její matky o bezpečí dcery v souvislosti s potížemi, které ve vlasti sama měla.

Součástí obou správních spisů jsou dále informace shromážděné v průběhu správního řízení žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci, s nimiž se žalobkyně měla možnost seznámit. Konkrétně se jedná o Zprávu MZ USA o stavu dodržování lidských práv v Rusku za rok 2012 z 19.4.2013, Informaci MZV ČR, č.j.102117/2012-LPTP ze dne 2.7.2012 a její doplnění ze dne 10.8.2012; č.j. 109407/2013-LPTP ze dne 6.8.2013, Zprávu z ověřovací mise Dánské imigrační služby a Dánského výboru pro uprchlíky „Čečenci v Ruské federaci“ ze srpna 2012, informaci švýcarského Spolkového úřadu pro migraci – Průkazy a vycestování ze dne 6.2.2012, Výroční zprávu Human Rights Watch 2013 - Ruská federace, z ledna 2013 a Infobanku České tiskové kanceláře, „Země světa, Rusko“, aktuální znění. Žalobkyně se uvedenými podklady seznámila, nevznesla k nim žádné námitky, nenavrhla jejich doplnění.

Při jednání účastníci odkázali na svá písemná vyjádření. Soud k důkazu konstatoval listinu předloženou žalobkyní – kopii písemného vyjádření pana Magomeda Torijeva, novináře stanice Svoboda/Svobodná Evropa, ze dne 11.12.2013, v němž popisuje poměry v místě původu žalobkyně. Uvedl několik příkladů „vražd ze cti“ v oblasti Inguška.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě,

jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Soud konstatuje, že výčet důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobkyně a) nebyla ve své vlasti nijak politicky činná ani organizovaná, nemohla být proto ani pronásledována ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení nebylo rovněž prokázáno, že by mohla mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný odůvodnil, že žalobkyně neuvedla žádnou skutečnost, z níž by bylo možné dojít k závěru, že se stala terčem adresného zájmu státních orgánů své vlasti nebo jiných skupin, které by byly těmito státními orgány podporovány. Dále konstatoval, že je zcela zřejmé, že zmínění příslušníci bezpečnostních složek využívali vůči žalobkyni nelegální prostředky a zneužívali svého postavení k uspokojování svých sexuálních potřeb. Z výpovědí žalobkyně vyplývá, že přestože i voják Iljas se na ní dopouštěl sexuálního násilí, za dobu více jak tříměsíčního pobytu v jeho moskevském bytě, přestože mohla vycházet ven, tak neučinila a ani se nepokusila vyhledat pomoc a ochranu před uváděným násilným jednáním ze strany příslušníků FSB. Soud nemůže přijmout argumentaci žalobkyně, že nemělo smysl domáhat se pomoci, když měla potíže s příslušníky bezpečnostních složek. Z Informace MZV ČR č.j.102117/2012-LPTP ze dne 2.7.2012 a jejího doplnění ze dne 10.8.2012 vyplývá, že je možné obrátit se se stížností na postup policie a bezpečnostních složek např. v případě nepřiměřeného použití síly, vyhrožování, zastrasování apod. na justiční orgány, na kancelář veřejného ochránce práv (ombudsmana) i na zastoupení mezinárodních nevládních organizací v Ruské federaci jako Amnesty International a Human Rights Watch. Pokud je stížnost považována za oprávněnou, lze získat od justičních institucí i přiměřenou ochranu. Žalobkyně se ani nepokusila jakoukoli pomoc vyhledat (o své neutěšené situaci – únosu a znásilnění, neinformovala ani svou matku s případnou žádostí o pomoc), proto nelze přijmout závěr, že stát původu není schopen či ochoten poskytnout žalobkyni účinnou pomoc. Žalobkyně nevyužila ani institutu vnitřního přesídlení k vyřešení svých tvrzených potíží. V průběhu správního řízení vypověděla, že za dobu svého pobytu v moskevském bytě se neměla špatně. V případě návratu do

vlasti se zcela jistě nemusí vracet do Ingušska, kde se obává reakce příbuzných, ale může pobývat v hlavním městě, kde potíže neměla. Z ustálené soudní judikatury (citované i v napadeném rozhodnutí) vyplývá, že před využitím mezinárodní ochrany je potřeba vyčerpat nebo se alespoň pokusit o vnitrostátní ochranu, což žalobkyně neučinila. K tvrzení žalobkyně o obavách z jednání příbuzných, soud přisvědčuje učiněnému závěru žalovaného, že se jedná o kriminální jednání těchto osob na základě rodových tradic, které nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť motivem jednání těchto soukromých osob není žádný z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Dle názoru soudu tak nelze přisvědčit žalobnímu tvrzení o odůvodněných obavách žalobkyně z pronásledování z důvodu pohlaví a příslušnosti k sociální skupině, neboť jak je uvedeno výše, zmíněné či obávané jednání dotyčných osob (příslušníci bezpečnostních složek, příbuzní žalobkyně) nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

Pokud jde o nezletilou žalobkyni, ta sdílí osud své matky a ohledně jí samotné žalobkyně a) žádný azylově relevantní důvod neuvedla. S odvoláním na učiněná tvrzení žalobkyně a), použité informace o zemi původu i relevantní judikaturu NSS, soud namítané porušení povinností žalovaného ve správním řízení neshledal. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobkyně nesplňují podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyň shledán zákonný podklad, neboť žádná z nich není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Udělení azylu dle § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl), je na volné úvaze správního orgánu, přičemž tuto volnou úvahu, tedy zda byl dán důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení, resp. z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. K humanitárnímu azylu se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či*

předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“. Dále lze odkázat i na rozhodnutí č.j. 2 Azs 36/2005-48 ze dne 20.12. 2005, oba dostupné na www.nssoud.cz, v němž NSS uvedl, že „*Správní orgán uděluje humanitární azyl (§ 14 zákona č. 325/1999 Sb.) v mezích svého správního uvážení; na udělení této formy azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu není sice vyloučeno ze soudního přezkoumání, ale soud se rozhodnutím může zabývat jen v omezeném rozsahu, totiž z hlediska posouzení, zda v řízení nedošlo k vadám, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), tedy z hlediska dodržení práva na spravedlivý proces*“. Soud zhodnotil, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Doplňková ochrana je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Pro stručnost soud odkazuje na zákonnou citaci těchto ustanovení uvedenou v napadeném rozhodnutí. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.

V odůvodnění této části obou rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně a), tak z informací získaných v průběhu správního řízení. Žalovaný podrobně posoudil vyslovené obavy žalobkyně a) pro případ návratu na podkladě aktuálních informací o zemi původu (strana 6 napadeného rozhodnutí). Soud ve shodě se žalovaným neshledal v případě žalobkyň splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a ani § 14b zákona o azylu. Se závěry žalovaného a podrobným odůvodněním i této části rozhodnutí se soud plně ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, tak, jak připouští rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130: „*Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil*“.

Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadených rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, obě rozhodnutí byla vydána v souladu se zákonem, proto žaloby jako nedůvodné zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem

proti žalobkyním, které ve věci úspěch neměly. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 14. dubna 2014

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně